

ЦІНОВА ПОЛІТИКА ДИТЯЧИХ ТАБОРІВ (НА ПРИКЛАДІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ-ОБЛАСТІ У 2020 РОЦІ)

PRICE POLICY OF CHILDREN'S CAMPS (DESCRIBING THE EXAMPLE OF IVANO-FRANKSVSK REGION IN 2020)

Домінантою курортної діяльності як галузі туризму є прагнення людини оздоровитися в процесі споживання курортної послуги. Актуальною є проблема розвитку дитячого туризму, будучи невід'ємною складовою частиною туристичної галузі, а саме його цінова політика. Ціни на дитячий відпочинок не є низькими, до того ж вони постійно зростають. Висока ціна диктується здебільшого низкою чинників. Дитячих таборів на Прикарпатті багато. Відрізняються вони між собою програмами, умовами проживання, місцем розташування, мовною компонентою та цінами тощо. На основі аналізу цінової політики літніх дитячих таборів Карпат виявлено низку чинників, які формують цінову політику дитячих таборів загалом. Необхідне формування алгоритму встановлення вартості путівки до дитячого табору, який зумовлений безпосередніми витратами, цінами конкурентів та поптом. Зазначені чинники будуть становити алгоритм формування кінцевої вартості путівки до дитячого табору.

Ключові слова: курортна діяльність, дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, дитячий туризм, дитячий відпочинок, дитячий табір, цінова політика літнього дитячого оздоровчого табору.

Доминантой курортной деятельности как отрасли туризма является стремление человека оздоровиться в процессе потребления курортной услуги. Актуальной является проблема развития детского туризма, являясь неотъемлемой составной частью туристической отрасли, а именно его ценовая политика. Цены на детский отдых не являются низкими, к тому же они постоянно растут. Высокая цена диктуется преимущественно рядом факторов. Детских лагерей на Прикарпатье много. Отличаются они между собой программы, условиями проживания, местом расположения, языковой компонентой и ценами и т. п. На основе анализа ценовой политики летних детских лагерей Карпат выявлен ряд факторов, которые формируют ценовую политику детских лагерей в целом. Необходимо формирование алгоритма установления стоимости путевки в детский лагерь, который обусловлен непосредственными затратами, ценами конкурентов и спросом. Указанные факторы будут составлять алгоритм формирования конечной стоимости путевки в детский лагерь.

Ключевые слова: курортная деятельность, детские учреждения оздоровления и отдыха, детский туризм, детский отдых, детский лагерь, ценовая политика летнего детского оздоровительного лагеря.

УДК 338.48

<https://doi.org/10.32843/bses.51-16>

Мендела І.Я.

к.е.н., доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Mendela Iryna

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

The priority of the resort activity as a tourism industry is the desire of the person (economic entity) to rehabilitate during the consumption of the resort service (or complex of services). Not only the study and the development of effective treatment methods, but also the practical technologies of rehabilitation and prevention have become more acute in the country. These institutions are necessary not only for adults but also for children. Health is deteriorating, especially children's health. And it requires new approaches to the organization of quality recreation of the young generation. Children need to be well rested in order to sit at school desks in the autumn, so there is a need for summer children's camps to function, which is a fairly effective form of health (both physiological and mental health preservation). A children's camp may be year-round, it means that health changes occur seasonally. The issue of child tourism development is important, being an integral part of the tourism industry, namely its pricing policy, which can vary. Prices for children's vacations are not cheap and are still rising. However, the expensive price is dictated by a number of factors. It takes 10 days for the child to rest, and it takes 21 days to recover. So it can be a health resort with a complex of medical procedures, a rest camp in the mountains, in tents or in comfortable hotel-type rooms. Of course, the price of the whole holiday or day of camp will be significant. There are many children's camps in the Carpathian region. They differ in programs, living conditions, location and prices, etc. Recently, children's camps have complemented their programs with a language component, which is sure to affect the price of the holiday, but is also an important fact of interest to the parents. Analyzing the price policy of summer children's camps in the Carpathians, a number of factors have been identified that form the pricing policy of children's camps in general. It is necessary to develop an algorithm for setting the price of rest in the children's camp, which is also caused by direct costs, competitors' prices and demands. These factors will be the algorithm for determining the final price of a summer children's camp.

Key words: resort activity, children's health and rest camps, child tourism, child rest, children's camp, price policy of summer children's camp.

Постановка проблеми. У сучасних умовах соціально-економічного розвитку України дитячий туризм є частиною туристичної галузі, а питання дитячого оздоровлення та дитячого відпочинку, на жаль, не є першочерговими. Ціна путівки до дитячого табору відіграє неабияку роль у виборі того чи іншого закладу, тому цінова політика літніх дитячих оздоровчих таборів має містити чіткий алгоритм встановлення вартості путівки, який зумовлений витратами, цінами конкурентів та поптом, а також іншими чинниками, які впливають на діяльність закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових досліджень і публікацій у сфері

санаторно-курортного лікування та оздоровлення дітей виявляє проблеми стану здоров'я населення й надає шляхи вирішення цієї проблеми. У системі безперервної освіти канікули загалом відіграють вагомую роль для розвитку, виховання та оздоровлення дітей і підлітків. Аналіз наукових праць з проблеми розвитку дитячого туризму в Україні засвідчив інтерес науковців до дитячо-підліткового туризму.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження цінової політики літніх дитячих оздоровчих таборів, для чого слід:

– деталізувати чинники, які впливають на кінцеву вартість путівки до дитячого табору;

– визначити чинники на основі аналізу цінової політики дитячих таборів Прикарпаття;

– розробити алгоритм установаження кінцевої вартості путівки до дитячого табору.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Прикарпаття має всі необхідні умови для розвитку санаторно-курортного комплексу, особливо для розвитку діяльності дитячих таборів. Розглянемо діяльність дитячих таборів та їх цінову політику на літо 2020 року.

За законодавством оздоровча зміна триває 21 день, а на території Прикарпаття є заклади, котрі приймають дітей для відпочинку на 10, 14 та 18 днів. За сезон у таборах зазвичай організують чотири зміни, хоча є шість змін, які тривають із 1 червня по 31 серпня, а також запрошують на відпочинок дітей від 7 до 17 років.

Кожному табору під час атестації присвоюють категорію: третю, другу, першу чи вищу.

На Прикарпатті з вищою категорією працюють чотири заклади, а саме лікувально-оздоровчий комплекс «Дружба» (Долинський район), лікувально-оздоровчий комплекс «Сокіл» (Галицький район), дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Артек-Буковель» (с. Поляниця), спортивно-оздоровчий комплекс ПНУ ім. В. Стефаніка «Смерічка» (с. Микуличин Яремчанської міськради). Є два заклади другої категорії, такі як «Опілля» (Рогатинський район) та «Прикарпатські зорі» (Коломийський район). Решта закладів має першу категорію [1].

Розглянемо цінову політику літніх дитячих оздоровчих таборів Івано-Франківської області [2].

Вартість одного дня в таборі з проживанням, харчуванням та організованим дозвіллям коливається від 380 до 400 гривень. Отже, відпочинок та оздоровлення впродовж 21 дня обійдеться у близько 8 000 грн. Найдорожчим вийде відпочинок в «Артеку-Буковель». Тут працює одразу три табори, такі як «Озерний», «Лісовий», «Гірський». Дев'ять днів перебування в «Озерному» коштують 6 640 гривень. Дев'ять днів у «Лісовому» коштують дорожче, а саме 9 000 гривень, чотирнадцять днів – від 14 586 до 18 304 гривень за зміни. Найдорожчим є відпочинок у «Гірському», адже 13 днів у ньому потягнуть на 37 700 гривень.

Функціонують інші дитячі табори. Відпочинок у літньому таборі для дітей «Дитяча республіка DELUXE» обійдеться за 12–14 днів від 11 800 до 14 100 гривень у 2020 році. Ціна дитячого спортивно-оздоровчого табору «Петрос» за 10–14 днів коливатиметься від 7 400 до 9 900 гривень. Дитячий табір «SHULC» пропонує зміни від 10 до 14 днів за вартістю від 7 300 до 13 500 гривень залежно від вибраної програми. Дитячий табір «Diamond Dream Camp» пропонує зміни 10–12 днів по ціні 9 690–12 920 гривень. Елітний табір для сучасних дітей «Friends World» пропонує

зміни по 10 днів чи 21 дню за ціною від 16 500 до 32 500 гривень. У «DISCOVERY camp» «Майбутнє починається зараз» за зміни у 12–14 днів доведеться заплатити 11 200–13 200 гривень. Дитячий табір-готель «Шоколад» пропонує зміни по 14 днів за 12 000–12 300 гривень. «Прим Арт Сеп» пропонує зміни для батьків і дітей по 14 днів за 11 500 гривень. Ціна в «Camp Life» за 14 днів становить 12 800 гривень. Центр дитячого відпочинку «Freeland camp» пропонує зміни 11–14 днів за ціною 13 000–160 00 гривень. Відпочинок у дитячому таборі у Карпатах «Fayno Camp Yaremche» з вивченням англійської мови коштує за 10 днів 14 800 гривень.

Табір «Строкати Єноти» запрошує на 10 днів за ціною 7 000 гривень. Дитячий табір «Ростра. Розвідник» запросить дітей на 11 днів за ціною 4 200 гривень, англійський табір «BoyarCamp» – на 11 днів за ціною 15 900 гривень. Дитячий табір «Радість» має зміни на 7–13 днів по 5 780–11 980 гривень. На 7–12 днів дитячий табір «Вандер» запропонує путівки за ціною 5 800–8 900 гривень. Дитячий табір «FREESTYLE» має путівки на 12–14 днів за 13 000–15 300 гривень. Одна зміна дитячого табору «ELC Camp» на 11 днів коштує 11 500 гривень. 12 змін по 6 днів пропонує дитячий літній сімейний табір «Красна Поляна» за ціною від 6 499 до 27 000 гривень. Дитячий табір «Тисагор» путівку на 14 днів оцінює у 10 950 гривень. 12 днів дитячого табору «KEY CLUB» обійдуться від 8 000 до 9 350 гривень. Табір «ProfyCamp» путівку на 14–21 день оцінює у 12 300–16 900 гривень. Дитячий розважально-оздоровчий табір «Rantka Camp» пропонує путівку на 15 днів за 12 000 гривень. Влітку 2020 року в Карпатах працюватиме Підліткова літературна школа від «LITOSVITA», 10 днів перебування в якій коштуватимуть 10 000 гривень. Англійський табір для дітей «Five Stars» пропонує зміни на 10 днів за ціною 14 900 гривень.

У 2019 році відкрився дитячий табір «Карпатські мрії», де відпочинкова зміна у 14 днів оцінюється у 4 900 гривень, а оздоровча зміна у 21 день – 7 332,12 гривень [4].

Дитячий табір «Лімниця» знаходиться в селі Вістова Калуського району. Дитячий табір «Перлина Придністров'я» пропонує зміни від 10 днів до 21 дня. У Косові розміщений дитячий заклад оздоровчого типу «Карпатські зорі».

18 днів перебування у лікувально-оздоровчому комплексі «Дружба» коштують 10 512 гривень [3].

Табір санаторно-курортного типу «Сокіл» передбачає заїзди на 14, 18 та 21 день від 3 500 гривень. Спортивно-оздоровчий комплекс ПНУ ім. В. Стефаніка «Смерічка» пропонує терміни перебування від 18 днів до 21 дня за ціною 6 300–8 400 гривень [5].

Результати аудиту дитячих таборів Івано-Франківської області показали, що є вагомі підстави для

створення нових туристичних продуктів (модернізації пропозиції), а також дали змогу виділити низку чинників, які впливають на ціну путівки до дитячого табору (рис. 1).

Виходячи з чинників, зауважимо, що вони всі прямо впливають на ціну путівки до дитячого табору.

Кількість змін проаналізованих закладів варіюється від 1 до 12. Це дає змогу закладам скорочувати кількість днів перебування дитини в закладі, оскільки більшість батьків розглядає вартість путівки як вагому складову частину вибору, а кількість днів не має для них великого значення. Тут можна розглядати два випадки: коли батьки з року в рік віддають дитину в один і той самий табір, бо «дитина так хоче», а ціна як така для них не має вагомого значення; коли батьки свідомо шукають табір з меншою кількістю днів, бо не знають, чи впорається дитина із самостійним навантаженням за межами дому. Керівники таких таборів також це прекрасно усвідомлюють, і ціна дня в такому таборі може коштувати близько 1 000 гривень, а подекуди й більше.

Розвиваюча програма з вивченням англійської мови – що може бути краще! Все це зроблено для батьків розумних дітей або дітей, батьки яких думають, що їх дітям треба ще трохи повчитися. Літо – це час для розваг, але так думають діти. Здебільшого англомовні назви таборів говорять уже самі за себе. Зустрічаються табори з вивченням французької, німецької, італійської, іспанської, китайської мов. Звичайно, вирішують батьки, але не забувайте про дітей. Мовна компонента прямо пропорційно впливає на кінцеву вартість путівки до дитячого табору.

Умови розміщення прямо впливають на ціну путівки до табору, оскільки має значення, де буде спати дитина: в наметі чи п'ятизірковому готелі. Сучасні комфортабельні умови розміщення будуть пропонувати майже всі, але не всім це потрібно.

Харчування в дитячому таборі може бути від трьох– до п'ятиразового. Меню складається відповідно до вимог чинного законодавства щодо дитячого харчування. Меню досить різноманітне й включає всі корисні для дітей групи продуктів, зокрема багато овочів, фруктів, молочних та молочнокислих продуктів, м'яса, риби, яєць, зернових. Інколи дітям пропонують на сніданок шведський стіл.

Розташування дитячого табору щодо сполучення не має значення, всі заклади надають трансферні послуги, а розташування щодо гірської місцевості, на березі річки чи моря має велике значення і, звичайно, враховується під час формування ціни.

Щодо розважальних програм у дитячих таборах, то їх перелік є нескінченним. Деякими з них є:

- екскурсії;
- стрільба з лука;
- гірські велосипеди;
- теніс;
- дартс;
- пейнтбол;
- волейбол;
- спортивні змагання;
- квести;
- автобусні поїздки;
- походи;
- туристичні прогулянки;
- дискотеки;
- майстер-класи.

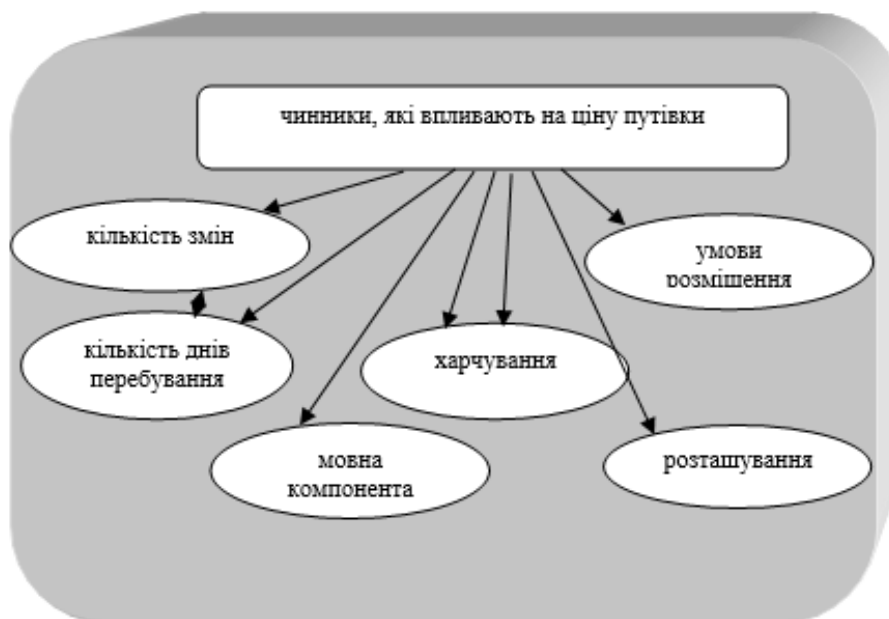

Рис. 1. Чинники, які впливають на цінову політику літнього дитячого оздоровчого табору

Джерело: розроблено автором

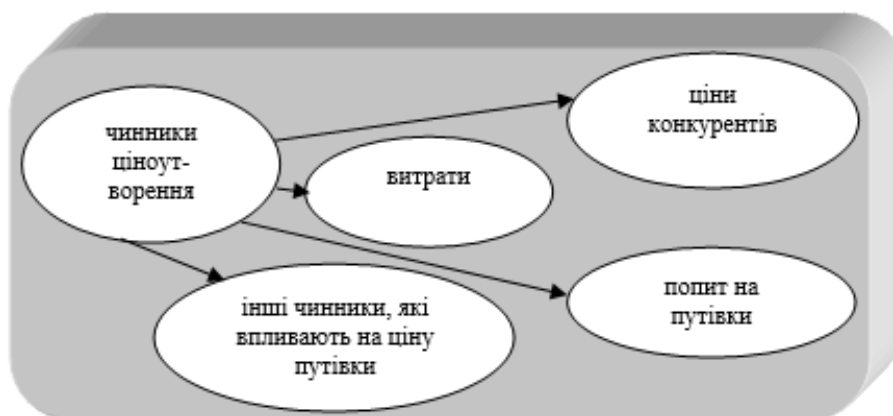

Рис. 2. Алгоритм установлення вартості путівки до дитячого табору

Джерело: розроблено автором

Велика кількість активностей дитячого табору вражає, але деякі табори таким чином позиціонують себе на ринку. Звичайно, це впливає на кінцеву вартість путівки.

Алгоритм встановлення вартості путівки до дитячого табору зумовлений безпосередніми витратами, цінами конкурентів, попитом та зазначеними чинниками (рис. 2).

Алгоритм установлення вартості путівки до дитячого табору містить так звану тактику ціноутворення дитячого табору, яка буде результатом формування стратегії ціноутворення дитячого табору. При цьому не варто забувати про те, що адміністрація закладу завжди пропонує знижки до ціни за певних умов, що диктує зміну кінцевої ціни путівки, але при цьому залишається незмінною цінова стратегія дитячого табору.

Висновки з проведеного дослідження. Ціна завжди була чи не найбільш вагомим фактором під час вибору путівки до дитячого табору. Завдяки аналізу дитячих таборів Івано-Франківської області можна виділити низку чинників, які впливають на ціну путівки до дитячого табору. Отже, слід назвати кількість змін, кількість днів перебування в таборі, мовну компоненту, харчування, умови розміщення, атракції, розташування табору. Окрім зазначених чинників на ціну впливають витрати путівки, ціни конкурентів, попит на путівку, що становить алгоритм формування вартості путівки до дитячого табору. Аналіз діяльності літніх дитячих оздоровчих таборів дав змогу розробити алгоритм установлення вартості путівки до дитячого табору.

Запропонований алгоритм передбачає вдосконалення процесу цінової політики дитячих таборів,

визначає тактику та стратегію ціноутворення дитячих оздоровчих закладів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. 10 найкращих дитячих таборів на Прикарпатті. *Галицький кореспондент*. URL: <http://gk-press.if.ua/10-najkrashhyh-dytyachyh-taboriv-na-prykarpatti> (дата звернення: 15.03.2020).
2. Дитячі табори. URL: <https://childcamp.com.ua/ua> (дата звернення: 15.03.2020).
3. Лікувально-оздоровчий комплекс «Дружба». URL: <http://druzba.com.ua/kalkulyatsiya> (дата звернення: 16.03.2020).
4. Обласний заклад оздоровлення та відпочинку «Карпатські мрії». URL: <http://karpatskimrii.com/index/nashi-umovi/0-4> (дата звернення: 16.03.2020).
5. Спортивно-оздоровчий комплекс ПНУ ім. В. Стефаніка «Смерічка». URL: <https://sok-smerichka.jimdofree.com/літо-2020> (дата звернення: 16.03.2020).

REFERENCES:

1. Galician correspondent. Top 10 children's camps in the Carpathian region. URL: <http://gk-press.if.ua/10-najkrashhyh-dytyachyh-taboriv-na-prykarpatti> (accessed: 15 March 2020).
2. Children's camps, childcamp.com.ua/ua (accessed: 16 Mar. 2020).
3. The medical-improving complex "Druzhiba". URL: <http://druzba.com.ua/kalkulyatsiya> (accessed: 18 March 2020).
4. Regional institution of health and recreation "Carpathian Dreams". URL: <http://karpatskimrii.com/index/nashi-umovi/0-4> (accessed: 18 March 2020).
5. Sports and recreation complex of the V. Stefanyk PNU "Smerichka". URL: <https://sok-smerichka.jimdofree.com/літо-2020> (accessed: 18 March 2020).